

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри _____
(підпис)
Лоханова Н.О.
(прізвище та ініціали)
« ____ » _____ 2018 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, контроль та аналіз в системі управління оплатою праці
підприємства (на прикладі ТОВ «ГІТ»)»

Виконавець:

студентка 6 курсу групи 3М ЦВФН

Неустроєва Анна Юріївна
(прізвище та ініціали) (підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Шерер Ігор Леонідович
(прізвище та ініціали) (підпис)

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ	6
1.1. Сутність заробітної плати як економічної категорії та об'єкту бухгалтерського обліку і контролю	6
1.2. Законодавче регулювання оплати праці на підприємствах України	15
1.3. Системи, форми та види оплати праці	18
1.4. Проблемні питання організації обліку та контролю розрахунків з оплати праці	23
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В ТОВ «ГІТ»	29
2.1. Організаційна та економічна характеристика досліджуваного підприємства	29
2.2. Облік особового складу працівників підприємства	35
2.3. Облік нарахувань, утримань та виплати заробітної плати ...	41
2.4. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці	53
РОЗДІЛ 3. МОЖЛИВОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ ОПЛАТИ ПРАЦІ В ТОВ «ГІТ»	59
3.1. Стан внутрішнього контролю	59
3.2. Аналіз ефективності використання коштів на оплату праці	65
3.3. Модель розподілу вакантних посад між претендентами	71
3.4. Шляхи вдосконалення організації обліку та внутрішнього контролю оплати праці	76
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87
ДОДАТКИ	97

ВСТУП

Актуальність теми. Облік заробітної плати – одна з найважливіших і складних ділянок роботи, що займає одне з центральних місць у системі управління підприємством, оскільки потребують точних і оперативних даних, у яких відбивається зміна чисельності робітників, витрати робочого часу, категорії робітників. Заробітна плата перебуває в центрі уваги різних заінтересованих сторін – найманих працівників, власників, пенсійного фонду, податкових органів, профспілок, державних структур. Заробітна плата є об'єктом наукових економічних досліджень протягом багатьох сторіч. Зростає актуальність питань удосконалення методологічних засад обліку праці та її оплати в період глобалізації економіки, ускладнення умов господарської діяльності, посилення конкуренції в усіх сферах господарювання, запровадженням сучасних інформаційних технологій в обліковий процес.

Питанням обліку оплати праці та шляхів його вдосконалення присвячено праці вітчизняних і зарубіжних науковців: А. Сміта, Д. Рикардо, К. Маркса, Ф. Бутинця, Л. Герасимчуку, О. Кантаєва, О. Покатаєва, Г. Кошулинської, Н. Потриваєва, І. Савченко та інших.

Розробці положень з автоматизації бухгалтерського обліку праці та її оплати присвятили свої дослідження С. Івахненков, В. Завгородній, В. Шквір. Віддаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних та зарубіжних вчених, слід зазначити, що питання обліку розрахунків з працівниками з оплати праці потребують подальшого наукового дослідження. Багато питань на сьогодні залишаються невирішеними і дискусійними. Зокрема, це питання організації обліку нарахувань та утримань із заробітної плати працівників, контролю розрахунків за оплатою праці, автоматизації розрахунків з персоналом, а також розробка шляхів удосконалення обліку розрахунків за виплатами працівникам.

Крім того, постійна зміна економіки вимагає нових підходів до покращення організації обліку та контролю розрахунків з оплати праці на

підприємстві, що особливо важливо у зв'язку із частими змінами законодавства з оплати праці.

Все це свідчить про актуальність теми кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є вивчення теоретичних засад та практичних особливостей обліку та контролю розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві, формулювання висновків та надання пропозицій щодо вдосконалення діючої практики.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- визначити сутність заробітної плати як економічної категорії та об'єкту бухгалтерського обліку та контролю;
- вивчити законодавчі та нормативні документи, що регулюють оплату праці на підприємствах України;
- визначити існуючі системи, форми та види оплати праці;
- розглянути особливості бухгалтерського обліку та контролю розрахунків із заробітної плати;
- провести аналіз ефективності використання коштів на оплату праці;
- надати пропозиції щодо вдосконалення обліку та внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес організації обліку, контролю та аналізу розрахунків із заробітної плати в системі управління підприємством.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретичні основи та практичні особливості організації обліку та контролю розрахунків оплати праці на підприємстві.

Методи дослідження. У ході дослідження сутності заробітної плати як об'єкта облікового відображення застосовано загальнонаукові методи пізнання: теоретичного узагальнення, індуктивний та дедуктивний методи. Для здійснення критичного аналізу практики обліку виплат працівникам використано методи спостереження, групування, історичний метод та статистичні методи обробки інформації. З метою раціоналізації облікових та

контрольних дій по відношенню до об'єкта дослідження застосовано метод моделювання в ході опису алгоритмів формування фонду для виплат соціальних гарантій та контролю за даним процесом.

Інформаційна база дослідження. В процесі дослідження вивчені нормативно-правові акти з питань врегулювання взаємовідносин між суб'єктами праці та роботодавцем, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених-теоретиків та практиків з проблем обліку та контрольно-аналітичного забезпечення відтворення трудових ресурсів, статистична інформація, періодичні видання, реєстри обліку і звітності досліджуваного підприємства, а також інформація зі всесвітньої інформаційної мережі Інтернет.

Публікації та апробація результатів дослідження. Результати дослідження впроваджено в господарську практику ТОВ «ГІТ. За матеріалами дослідження підготовлено до публікації тези доповідей: «Організаційні засади обліку та контролю розрахунків з оплати праці».

ВИСНОВКИ

Матеріали проведеного дослідження законодавчої та нормативної бази, теоретичних положень та практики обліку і контролю розрахунків з оплати праці ТОВ «ГІТ» дозволили зробити наступні висновки та пропозиції.

Щодо існуючих проблем в галузі організації оплати праці на вітчизняних підприємствах.

Організації заробітної плати на підприємствах в даний час притаманні недоліки: низькі рівні заробітної плати; невиправдане зближення рівнів оплати праці фахівців та інших категорій працівників; слабка матеріальна зацікавленість у підвищенні кваліфікації через незначні розходження в рівнях окладів працівників різної кваліфікації; недостатня стимулююча роль премій, надбавок.

Основним напрямком удосконалення тарифного регулювання заробітної плати є – запровадження єдиної гнучкої тарифної системи. Єдина тарифна система передбачає наявність двох тарифних сіток, пристосованих до категорій працівників (робітників і службовців). Головна перевага ЄТС – запровадження єдиного уніфікованого підходу щодо оцінки складності робіт і диференціації тарифних умов оплати праці, всіх категорій персоналу та підвищення стимулюючої ролі тарифної системи.

Облік праці та її оплати слід організувати на підприємствах у відповідності заздалегідь розробленій програмі, складовими якої є:

- 1) первинний облік робочого часу;
- 2) накопичення і групування показників первинних документів з обліку праці та її оплати;
- 3) аналітичний облік розрахунків з оплати праці;
- 4) оперативний контроль за використанням праці і фонду заробітної плати.
- 5) розробка системи внутрішнього контролю і побудова форм

управлінської звітності за результатами контролю;

б) аналіз використання робочого часу, праці і фонду заробітної плати та визначення можливих резервів.

Таким чином, в процесі управління оплатою праці слід здійснювати систематичний контроль за формуванням та використанням фонду оплати праці, виявляти можливості економії коштів за рахунок зростання продуктивності праці і зниження трудомісткості продукції.

Відносно діючої практики організації обліку та внутрішнього контролю оплати праці на досліджуваному підприємстві.

В ході дослідження стану розрахунків, пов'язаних з оплатою праці в ТОВ «ГІТ», виявлено декілька проблемних питань.

1. Дослідження документів з організації оплати праці у ТОВ «ГІТ» показало відсутність Колективного договору та Положення про оплату праці.

Колективний договір є основним документом, що регулює трудові відносини між працівником і роботодавцем. Його складання є обов'язковим для підприємств усіх форм власності. Роботодавці, які ухиляються від укладання Колективного договору згідно діючому законодавству притягуються до адміністративної відповідальності.

2. Нарахування заробітної плати та ЄСВ програмістам бухгалтер підприємства відображає записом: Дт 903 Кт 661, 651.

Використання субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг» головний бухгалтер ТОВ «ГІТ» пояснив тим, що підприємство, є малим підприємством, яке веде бухгалтерський облік за спрощеною системою та сплачує єдиний податок. Тому, для відображення витрат, пов'язаних із виконанням роботи та наданням послуг інформаційного характеру було вирішено використовувати спрощену кореспонденцію рахунків із використанням субрахунку 903 «Собівартість реалізації послуг»

Така кореспонденція рахунків не спотворює фінансовий результат, відображений в обліку та звітності підприємства. Однак, на наш погляд, для відображення витрат, пов'язаних із виробництвом програмного продукту більш

доцільним є використання рахунку 23 «Виробництво».

3. На підприємстві не індексується заробітна плата. Це свідчить про порушення норм законодавства про працю.

4. Звільненні співробітників не проводиться повний розрахунок в день звільнення або наступного дня після звільнення, що порушує права найманих робітників.

5. На підприємстві використовується тільки погодинна оплата праці, а це ніяк не зацікавлює працівників.

Для зацікавлення працівників результатами своєї діяльності необхідно запровадити використання погодинно-преміальної системи оплати праці, при якій, окрім основного заробітку, робітники отримують премію, що збільшує їх матеріальну зацікавленість у результатах своєї праці. За цією системою заробіток робітників нараховується і за відпрацьований час, і за досягнення певних кількісних та якісних показників. Зміна форми оплати праці може стати дієвим механізмом розвитку економічних відносин на ТОВ «ГТ».

З метою визначення основних показників діяльності підприємства ми провели аналіз фінансового стану та використання коштів на оплату праці за даними звітності ТОВ «ГТ».

Аналіз майнового стану підприємства свідчить про підвищення темпів відтворення основних засобів впродовж двох звітних років, що підтверджує збільшення значень коефіцієнтів введення (оновлення) і вибуття. Однак, необхідно зазначити, що аналізоване підприємство використовує відносно старе обладнання, про що свідчить високий рівень коефіцієнта зносу.

Аналіз коефіцієнтів ліквідності балансу показав, що на період проведення розрахунків підприємство було платоспроможним. Оскільки, усі показники ліквідності відповідають нормативному значенню та мають тенденцію до збільшення.

Аналіз фінансової стійкості підприємства показав, що підприємство незалежне від зовнішніх джерел фінансування. Про це свідчить відповідність коефіцієнта автономії нормативному рівню протягом аналізованого періоду.

До позитивних тенденцій необхідно віднести зростання коефіцієнта маневреності власних коштів. Це свідчить про те, що підприємство володіє достатнім обсягом власних коштів. До негативних тенденцій необхідно віднести незначне зменшення коефіцієнта ефективності використання власних коштів, який, в свою чергу, не відповідав нормативу як на початок, так і на кінець року.

Аналіз ділової активності підприємства свідчить про негативну тенденцію к уповільненню оборотності. Більша частина показників оборотності підприємства має тенденцію до зменшення.

Коефіцієнт рентабельності діяльності як на початок, так і на кінець року має позитивне значення.

Аналіз використання фонду оплати праці свідчить про те, що планові завдання з його виконання були перевиконані. Середньооблікова чисельність усього персоналу протягом року збільшилася, зокрема, збільшилася чисельність робітників підприємства. Фонд оплати праці у звітному році збільшився. Тенденція до зростання спостерігається в динаміці середньорічної, середньомісячної і середньогодинної оплати праці одного працівника.

Аналіз ефективності використання коштів свідчить про те, що система оплати праці на аналізованому підприємстві в цілому ефективна. Коефіцієнт комплексних результатів господарської діяльності більше одиниці.

Аналіз впливу чинників праці на обсяг надання послуг свідчить про те, що обсяг надання послуг протягом року збільшився. Це відбулося за рахунок збільшення числа працівників, зміни тривалості робочого дня та часового виробітку. Скорочення числа днів відпрацьованих одним робітником дещо зменшило обсяг наданих послуг. Даний чинник можна віднести до резервів збільшення обсягу надання послуг підприємства.

Результати дослідження свідчать, що в наказі про облікову політику досліджуваного підприємства ТОВ «ГІТ» міститься лише інформація про

строки виплати заробітної плати. В наказі не розкрито питання обліку та контролю витрат на оплату праці і створенню резервів на забезпечення виплати відпусток працівникам. Крім того, на підприємстві взагалі відсутні документи, що регламентують порядок нарахування поточної винагороди, винагороди при звільненні, інші довгострокові винагороди й пенсійні плани за встановленими внесками та виплатами, відповідальність за зберігання та видачу трудових книжок і виконавчих листів.

Для покращення обліку та контролю розрахунків з оплати праці необхідно в обліковій політиці досліджуваного підприємства ТОВ «ГІТ» висвітлити питання щодо:

- визначення системи та форми оплати праці;
- складу поточних виплат працівникам;
- порядку визнання поточних виплат працівникам зобов'язаннями;
- визнання виплат при звільненні по закінченні трудової діяльності;
- визнання інших виплат працівникам;
- формування системи рахунків бухгалтерського обліку щодо оплати праці;
- визначення первинних документів з обліку оплати праці;
- переліку та складу забезпечень для відшкодування майбутніх операційних витрат на виплату відпусток працівникам; додаткове пенсійне забезпечення та інші стимулюючі винагороди;
- встановлення форм інтегрованої звітності щодо оплати праці;
- зазначення інформаційного та програмного забезпечення обліку, контролю та аналізу розрахунків по заробітній платі.

Вирішуючи кадрові питання, слід підвищувати професійну кваліфікацію, зацікавлювати людей у продуктивності праці, стимулювати їх і матеріально, і використовуючи ефективні форми психологічної мотивації.

Такі основні висновки та пропозиції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамович Н. Забезпечення під пільгові пенсії: хто створює і в чому плюс [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 80. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/october/issue-80/article-39727.html>. – Назва з екрану.
2. Адамович Н. Матеріальне заохочення за підсумками року: коли бути забезпеченню? [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 80. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/october/issue-80/article-39727.html>. – Назва з екрану.
3. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник / Н.Б. Болотіна, Г.І. Чанише-ва. -К.: Вид-во «Знання», КОО, 2008. – 564 с.
4. Васильчик С.В. Теоретичні основи формування оплати праці на підприємстві / С.В. Васильчак, О.Р. Жидяк, Т.М. Полянчич //Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.12. – С. 152 – 157.
5. Вербило, О. Ф. Удосконалення обліку праці та її оплати / О. Ф. Вербило, Л.В. Мельянова // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2010. – № 17. – С. 25 – 29.
6. Войтенко Т. Відпускний резерв: головні моменти [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 11. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/february/issue-11/article-33900.html>. – Назва з екрану.
7. Войтенко Т. Не створювали резерв відпусток: як вийти «сухим із води»? [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 11. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/february/issue-11/article-33900.html>. – Назва з екрану.
8. Вороная Н. Виплати працівникам: класифікуємо та обкладаємо [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2017 – № 102. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/december/issue->

- 102/article-32899.html. – Назва з екрану.
9. Вороній О. Визначення показників економічної ефективності виробництва на основі модифікації ресурсного потенціалу / О. Вороній // Економіка України: політико-економічний журнал. - 2007. – № 10. – С. 29 – 37.
 10. Гейер Е., Штик Ю. Організація обліку винагород працівникам [Електронний ресурс] : Вісник Донецького університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. – Режим доступу: <http://www.donnuet.edu.ua/index.php/nauka/arkhiv-visnyk-donnuet-ekonomichni-nauky/234-vyp-1-62-2015/file>. – Назва з екрану.
 11. Герасимчук Л.С. Шляхи вдосконалення обліку оплати праці /Л.С. Герасимчук, О.В. Кантаєва // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ / Серія : Економічні науки. – 2012. – № 12. – С. 186 – 194.
 12. Дзера Т. Лікарняні та декретні у Звіті з ЄСВ [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 78. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-78/article-39581.html>. – Назва з екрану.
 13. Шило Ж.Ш. Проблеми заробітної плати та вартості робочої сили в Україні / Ж.Ш. Шило, О.Ю. Поліщук. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/prvse/2010_1/45.pdf. – Назва з екрану.
 14. Завгородній В.П. Бухгалтерський облік в Україні /В.П. Завгородній. – К. : А.С.К., 2011. – 848 с.
 15. Зайченко О.І., Кузнецова В.І. Управління людськими ресурсами: навч. пос. /за наук. ред. О.І. Зайченко. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. – 232 с.
 16. Ляш О.І. Соціально-економічні засади оплати праці в Україні та за її межами / О.І. Ляш та М.В. Дошак // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2007. – Вип. 17.4. – С. 165 – 168.
 17. Інструкція зі статистики заробітної плати, [Електронний ресурс] : затв. наказом Міністерства статистики України від 13.01.2004 р. № 5. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>. – Назва з екрану.

18. Інструкція зі статистики заробітної плати [Електронний ресурс] : затв. наказом Міністерства статистики України від 13.01.2004 р. № 5. – Режим доступу: : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>. – Назва з екрану.
19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>. – Назва з екрану.
20. Інструкція про порядок ведення трудових книжок на підприємствах, в установах і організаціях [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва праці України, М-ва юстиції України, М-ва соціального захисту населення України від 29 липня 1993 р. № 58. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93>. – Назва з екрану.
21. Калашникова Л. Відпустка за декілька років [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 30. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/april/issue-30/article-35671.html>. – Назва з екрану.
22. Калашникова Л. Рахуємо дні відпустки [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 30. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/april/issue-30/article-35671.html>. – Назва з екрану.
23. Калашникова Л. Формульне. Розраховуємо лікарняні/декретні [Електронний ресурс]: Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 78. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-78/article-39581.html>. – Назва з екрану.
24. Кесарчук Г. С. Удосконалення організації обліку розрахунків за виплатами працівникам / Г. С. Кесарчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Економіка. – 2013. – Вип. 4. – С. 240 – 246.
25. Коваленко Є.Ю. Людські ресурси та особливості сучасного управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream.pdf>. – Назва з екрану.

26. Кодекс законів про працю України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. – Назва з екрану.
27. Конституція України від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс] : Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.
28. Кулініч І.О. Ринок праці та зайнятість населення в Україні: соціально-економічний аналіз / І.О. Кулініч // Сталий розвиток економіки. – 2010. – № 2. – С. 20 – 26.
29. Кучерова О. Строковий трудовий договір: звільняти не можна залишити [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 77. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/journals/nibu/2018/september/issue-77/article-39522.html>. – Назва з екрану.
30. Лишиленко О. Бухгалтерський облік розрахунків за виплатами працівникам /О.Лишиленко //Бухгалтерський облік та аудит. – 2012.
31. Максименко Л. Аліменти з матдопомоги: стягувати чи ні? [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 77. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/journals/nibu/2018/september/issue-77/article-39522.html>. – Назва з екрану.
32. Мандибуря В.О. Аналіз економічних та правових методів регулювання мінімальної заробітної плати / В.О.Мандибуря, В.О.Тимофеев. – К.: Лібра, 2007. – 422 с.
33. Мартин О.М. Заробітна плата як економічна категорія: соціально-економічні аспекти / О.М. Мартин // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.7. – С.233 – 241.
34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/document/237457/19_IAS8_IFRS_2009_.pdf. – Назва з екрану.
35. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія: У трьох томах. – Т. 1/ С.В.

- Модерний. – К.: Академія, 2000. – 864 с.
36. Овсюк Н.В. Організаційно-економічні основи побудови внутрішнього контролю витрат на оплату праці [Електронний ресурс] : Економіка та управління підприємствами, 2014-2. – Режим доступу: http://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2014-2_0-pages-249_254.pdf. – Назва з екрану.
37. Огай О. Допомога з ФСС: з 1 жовтня новий механізм [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 78. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-78/article-39581.html>. – Назва з екрану.
38. Огай О. Неоплачувана непрацездатність [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 79. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/october/issue-79/article-39706.html>. – Назва з екрану.
39. Онищенко Д.О. Формування системи оплати праці на підприємстві / Д.О. Онищенко // Управління розвитком. – 2011. – № 11. – С. 57 – 58.
40. Островерха Р.Е. Організація обліку : навч. посібник / Р.Е. Островерха. – К.: Центр навч. л-ри, 2012. – 568 с.
41. Пищуліна О.М. Нова ідеологія реформування заробітної плати: потреба та перспективи / О.М. Пищуліна // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 1. – С. 133 – 140.
42. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 30.11.99 р. №291. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>). – Назва з екрану.
43. Податковий кодекс України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.
44. Покатаєва О.В. Шляхи вдосконалення системи оплати праці на підприємстві / О.В. Покатаєва, Г.О. Кошулинська // Держава та регіони : наук.-виробн. журнал / Серія : Економіка та підприємництво. – 2011. – № 3.

– С.139 – 141.

45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0027-00>. – Назва з екрану.
46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 26 «Виплати працівникам» [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 28.10.2003 р. № 601. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>. – Назва з екрану.
47. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку [Електронний ресурс] : затв. наказом М-ва фінансів України від 24.05.95 р. №88. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. – Назва з екрану.
48. Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунків виплат по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню [Електронний ресурс] : затв. Постановою Кабінету міністрів України від 26.09. 2001 р. № 1266, у редакції постанови від 26.06.2015 г. № 439. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-%D0%BF>. – Назва з екрану.
49. Порядок оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, за рахунок коштів роботодавця [Електронний ресурс] : затв. постановою Кабінету міністрів України від 26.06.2015 р. № 440. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/440-2015-%D0%BF>. – Назва з екрану.
50. Порядок числення середньої заробітної плати [Електронний ресурс] : затв. Постановою Кабінету міністрів України від 08.02.95 р № 100. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>. – Назва з екрану.
51. Потриваєва Н.В. Стан та перспектива обліку розрахунків з оплати праці: теоретичний аспект / Н.В. Потриваєва, І.В. Савченко // Економічний форум.

- 2014. – № 1. – С. 93 – 98.
52. Пошерстник Е.Б., Пошерстник Н.В. Заработная плата в современных условиях. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 460 с.
53. Притула В. І. Актуарна оцінка виплат працівникам у системі управління персоналом в контексті міжнародної практики / В. І. Притула // Облік і фінанси. – 2012. - № 1. – С. 67 – 72.
54. Про відпустки : [Електронний ресурс] закон України від 15.11.96 р. № 504/96–ВР. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрану.
55. Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 р.» [Електронний ресурс] : закон України від 13.07.2018 р. №2513. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>. – Назва з екрану.
56. Про внесення змін до Податкового кодексу України і деякі інші законодавчі акти [Електронний ресурс] : закон України від 31.07.2014 року № 1621. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-18>. – Назва з екрану.
57. Про затвердження Переліку типових документів [Електронний ресурс] : наказ Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів України від 20.07.1998 р. № 41 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0576-98>. – Назва з екрану.
58. Про затвердження типових форм первинного обліку особового складу [Електронний ресурс]: наказ М-ва статистики України від 27.10.1995 р. № 277. – Режим доступу: http://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=261. – Назва з екрану.
59. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці [Електронний ресурс] : наказ Державного комітету статистики України від 05.12.2008 р. № 489. – Режим доступу: http://bs-staff.com.ua/pages_news/p_new_doc.html. – Назва з екрану.
60. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : [Електронний ресурс] закон України від 08.07.2010

р. № 2464-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
– Назва з екрану.

61. Про індексацію грошових доходів населення : [Електронний ресурс] закон України від 03.07.1991 р. №1282–XII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-12>. – Назва з екрану.
62. Про колективні договори і угоди : [Електронний ресурс] закон України від 01.07.93 р. № 3356–XII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>. – Назва з екрану.
63. Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати : [Електронний ресурс] закон України від 19.10.2000 р. №2050–III. – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2050-14>. – Назва з екрану.
64. Про оплату праці : [Електронний ресурс] закон України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрану.
65. Савченко О. Комісія із соцстрахування: не проходите стороною [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 78. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-78/article-39580.html>. – Назва з екрану.
66. Савченко О. Приймаємо працівника зі строком випробування [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 79. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/october/issue-79/article-39702.html>. – Назва з екрану.
67. Саух І. В. Бухгалтерський облік і контроль затрат на оплату праці в умовах ресурсозбереження : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / І. В. Саух. – Житомир, 2012. – 21 с.
68. Свіріденко А. Відпускний резерв: від створення до використання [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 80. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/journals/nibu/2018/october/issue-80/article->

- 39710.html. – Назва з екрану.
69. Семенов Г. А. Організація обліку розрахунків з персоналом з оплати праці / Г. А. Семенов, Л. О. Андрущенко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – № 2. – С. 180 – 187.
70. Собко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посібник / В.В. Собко. – К. : КНЕУ, 2012. – 526 с.
71. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський та фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студ. вузів екон. спец. – 8-те вид. допов. й перероб. – К.: А.С.К, 2008. – 926 с.
72. Толуб'як В.С. Заробітна плата та її вплив на формування фінансових ресурсів// Теорія та практика державного управління. – 2010. – №2. – С. 242 – 249.
73. Ушакова Л. «Непрацевдатна середня» [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 78. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-78/article-39581.html>. – Назва з екрану.
74. Ушакова Л. Аванс + зарплата: не порушуємо [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 37. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/may/issue-37/article-36290.html>. – Назва з екрану.
75. Ушакова Л. Не порушуємо! Дотримуємо обмеження... [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2018 – № 78. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-78/article-39581.html>. – Назва з екрану.
76. Шоляк О. Ю. Облік, аналіз і внутрішньогосподарський контроль виплат працівникам: організація і методика : автореф. дис. канд. екон. наук: спец 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / О. Ю. Шоляк; Національна акад. статистики, обліку та аудиту. – Київ, 2011. – 20 с.
77. Шульга Н. В. Облік і аудит розрахунків з оплати праці та аналіз ефективності використання трудових ресурсів : автореф. дис. канд. екон.

наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Н. В. Шульга. – Київ, 2008. – 19 с.

78. Шульга Н.В. Сутність оплати праці, її форми і системи / Н.В. Шульга // Проблеми формування ринкової економіки: міжвід. наук. збірник ; відп. ред. О.О. Беляєв. – К.:КНЕУ, 2012. – Вип. 10. – С. 73 – 77.
79. Щирба І. М. Сутність облікової політики підприємства щодо витрат на оплату праці та факторів впливу на її формування / І. М. Щирба // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – ЖДТУ, 2009. – № 4(50). – С. 191 – 193.
80. Яругова А.В. Управленческий учет: опыт экономически развитых стран / А.В. Яругова. – М.: Финансы и статистика, 2011. – 240 с.